

Nro. 28.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

*Költ Bétszon, Kedden Oktoberek 6 ik napján
1801. ik esztendőben.*

B é t s.

Ö Császári és Kir. Felségek, a' kik a' Badeni igen hasznos fürdőben, szokások szerent néhány heteket el töltöttek, onnan a' múlt September utolsó napján, a' Laxenburgi Cs. Kir. nyári palotába mentek vissza.

A' Felséges Kir. udvari Magyar Kantzellariának egy igen igen érdemes tagját, Méltóságos Medgyesi Somogyi János udvari Tanácsos és Referendarius Úr Ó Nagylágát, egy tulajdon kezével írott czédulájában, tíz ezer forint fizetéssel, Status és Conferentialis Consiliariusná tenni méltóztatott Fels. Urunk.

E •

Német Ország.

Sept. 17-ik és 18-ik napjain, a' Fels. Pruffziai Király 's Királyné, a' királyi, és külföldi hercegek, nem különben számos othoni és külföldi Generálisok, és több felsőbb 's alsóbb rangú hadi tisztek jelenlétekben a' szokott fegyverben való gyakoroltatás, Berlin környékén végbe ment. Az oda gyülekezett hadi népek egyik részét Feldmarsal Müllendorf, másik részét pedig ő ellene Generál Göcking vezérlette, 's mind a' kettő oly mesterféges próbáját adta a' taktikában való jár-tollágának, hogy minden jelenvölt idegen tisztek bámulással izemlétek. — September 21 és 23 ik napjai közt, a' Potsdám környékére gyüllött regimenteknek próbajok tartatott.

A' Moguntziában lévő General Frantzia Commissariusnak polgár *Joliveknek* azon tilalmazó rendelkezéseire nézve, a' mellyeket a' Rénuson való hajókázás és gabona hordás eránt nem régiben ki adott, illyeten meg jegyzést adott ki a' Berli-ni közönséges újság levél: „Egy Német Országi udvar ezen környülállásokra nézve egy promemoriát küldött *Párisba*, a' mellynek rövid foglalattya ebből áll, hogy a' Német Nemzetnek Rénus vizén való szabados hajókázását, a' Rastadtí Congressuson volt Frantzia követek is meg esmerték, és a' Német Országi Deputatio is, a' maga Majus 14 ik napján, 1798 ik esztendőben ki adott jegyzésében azt el is fogadta. — Már, mivel a' Lünevillsi békekésség ebben semmi változást nem tett, sőt inkább ugyan azon határokat szabott a' Német és Frantzia Nemzetre nézve; reményli a' Publicum, hogy a' Frantzia Kormány-szék azon idő pontyában, a' mellyben Német Országgal békekésséget izerezni akar, azt meg nem fogja routani.

A' *Bayreuthban* fogságban ülő Frantzia emigransokkal való bánás, naponként mind lágyabb lágyabb fog lenni. *Lavarenne* és *Imbert Colomes*

urak, mind ketten 70 esztendőös meg élemedett férfiak meg nyerték azt a' Fels. Pruffzia Királytól, hogy benn a' városban mindenütt szabadon járhatnak. Ezt a' ő reájok nézve örvendetes hirt, az ott őrizetben fekvő General *Unruh* regeménjének Oberstere September 22 ik napján adta tudokra, 's egyszersmind azt is meg engedte nekik, hogy az új kastélyt oda hagyván, a' városban fogadjanak alkalmasabb szállást magoknak. Ebből olly következtetést húznak ki, hogy az ő irásaiknak és másokkal való levelezés iknek meg vtsgáltatása semmi károkra nem szolgált nekik.

A' 22 ik *Septembri* Réus mellyéki tudósításokból azt olvassuk, hogy a' Párisi Kormányzék parantsolatjából, *Moguntziában, Koblentzen, és Koloniában*, mintegy 60 jó magokat biró polgárok fogattattak el, 's vitettek *Pikardiának Hamm* nevezetű kastélyába azért, hogy *Frantzia Országban* sok élatat vásárolván, a' Réus vizén *Angiába* küldötték. Ezek között néven nevezetnek *Rasella Moguntziai, Pottgieser Koblentzi, Schmidt és Schafhausen Kolóniai* nevezetes kereskedők.

Azt az irtództató nagyszájú kigyót, a' melly a' múlt nyáron *Rhineek és Feldkirchen* közt sok izben láttatott, és a' melly számos juhokat, kcskét, borjúkat, sertéseket, 's több efélékét meg fojtott, még eddig sem lehetett meg ölni. Mint-hogy éjjeli nappali nyughatatlaaságban van a' miatt azon környék, és senkit a' gyermekek közzül a' mezőre küldeni nem bátorzkodnak, sőt még magok az emberek is reszketve mennek azon tájjékra; arra való nézve több helységek öszve állottak azon gonosz állatnak meg öléseére.

A' *Moguntziai Directorialis* miniszr, polgár *Bashernek* azon jegyzésére, a' melly-t ő a' *Compensatio* nézve a' *Frantzia Kormányzék* nevében, a' *Régensburgi Diétának* be adott, ekként vő

lafzolt, hogy a' Compensatió dolga olly sietséggel folytatódik, a' minémü a' dolog természetire, és a' Német Constitutióra nézve csak lehetséges. Ezt a' feleletet a' Régenspurgi Dietán lévő Statusoknak követjei helybe hagyván, polgár *Buchernek* kezéhez szolgáltatták.

A' Berliini Kir. udvarnak azon proteftatiojára nézve, a' melly a' Münlteri herczegi püspök, és Kolóniai Érsek választása ellen a' Regenspurgi Dietának már két ízben bé adatott, és a' Frantzia Kótmányszék nevében is meg tilalmaztatott, illyetén votumot adott bé az Augsburgi herczegi püspök: Ő Trieri Vál. Fejedelemsége, mint Augspurgi herczegi püspök, kötelességéhez illendő dolognak tartya magát akként ki nyilatkoztatni, hogy mivel az új Kolóniai Vál. Fejedelemnek, és Münlteri Püspöknek választása a' Lünevillai békességben meg nem tiltatott, és ezen tárgy a' Német Birodalom Constitutiójának fenn tartására tartozik: tellyességgel jóva nem hagyhattya azokat az okokat, a' mellyeket a' Magdeburgi és Báváriai követek azon tárgy ellen bé adtak. — Hasonló módon voksolt az *Eichstädti* herczegi Püspökség követje. — A' *Lüttichi* herczegi Püspökség azt ohajtotta volna, hogy ez az egész dolog tellyes hatalommal Ő Császári Felségére bízott volna; mivel pedig másként lön a' dolog, ő is az Auszriai Fő herczegi voks mellé kívánt állani.

El'enben a' *Magdeburgi* követ, a' több Prusziai voksokkal egyetemben újobban egy proteftatiót adott bé a' Kolóniai, és Münlteri Káptalanok ellen, mellynek rövid foglalattya ide megyen ki: „A' Fels. Prusziai Király, mind az Imperialis Dietának gyűléseiben, mind másutt akként nyilatkoztatta ki önnön magát, hogy a' Rénsbal partján meg károsítatott fejedelmeknek az ő veszteségek a' Saecularisatió által pótoltaffék ki, a' melly pontban mind a' két alkudózó fél meg egyezett a' Lünevillai békességben. Ennek a'

meg egyezésnek és a' Compensatio principiumának természetes, illendő, és a' Német Birodalomra nézve hasznos következése az, hogy a' Sæcularisatiónak és Compensatiónak végződéséig azok az egyházi beneficiumok, a' mellyek azon idő alatt üressen maradnak, másoknak ne adattassanak. Erre, mint a' Német Birodalom tsendességére és állandóságára tartozó tárgyra kellett volna a' Kolóniai Érseki, és Münsteri püspöki Káptalanoknak is figyelmeznit, és az Érsek 's Püspök választáit a' Compensatio dolgának végbe meneteléig halasztani. De ezek nemcsak Ő Kir. Felségének ezen Közönvéges gyűlésben bé adott protestatiójára, de még a' hozzájuk küldött minsterjének világos tilalmára sem ügyeltek, hanem a' Német Birodalomnak præiudiciumával, és kárával új Érsek és Püspök választására léptek.

„Arra való nézve kentelen Ő Királyi Felsége azon protestatióját, mellyet a' múlt Augusztusnak 31-ik napján a' Kolóniai Érsek, és Münsteri Püspök választása ellen directe, és azon két Káptalan ellen indirecte az Imperiális Gyűlésnek bé adott, most ismét meg újítani, 's világosan ki mondani, hogy ezen választást ollyba tartya, mint ha nem is lett volna, és valameddig a' Compensatio dolga tökéletességre nem vitetődik, addig sem a' Kolóniai új Érseket, sem a' Münsteri új Püspököt olyanoknak lenni nem esmérí s. a. t.

Olasz Ország.

A' Római Sz. Pápa, az eleségre figyelő deputatiónak előülője Kardinál *Ruffo* által ki elközlötte azt a' Fels. Szárdinai Királynál, hogy a' Szárdinai szigetből, a' hol igen bőv volt az idén a' termés, mindenféle eleséget szabadon lehessen a' Római Statufokba hordani, a' mellyekben nagy szükség és dragalág van e' folyó éltendőben.

A' múlt September 8-ik napján a' Lorettói Sz. Mariának tsudatévő képét, a' Sz. Pápa, a'

magya kápolnájában állította fel, a' melly alkalmatossággal maga Ő Szentsége tartott nagy misét. — A' múlt éfztendőknék történeteiből tudjuk, hogy Lorettónak Frantziák által lett elfoglaltatása után, ezt a' tsudatévő képet Párisba vitették az Ex-Directorok, hanem most Fő Conzul *Bonaparte*, azon öltözettel 's azon ékességekkal küldötte vissza, a' mellyekben völt annakelőtte *Lorettóban*.

Septembernek 15. napján egy Orosz linea hajó 's három fregatok mentek a' fekete tengerből a' Nápolyi kikötő helybe oly véggel, hogy azokon az eddig Nápoly Országi várakban fekvő katonai őrizetek hazájokba vissza mennyenek. — A' Párisban a' hány hólapokig tartózkodott Szárdinai követ Graf *St. Mirsan* Nápolyba utazott, a' hol még most is tsendes magánosságban el a' Fe's. Szárdinai Király, a' kiért a' Francia Kormány-széknél való bathatós közbenjárást *I. Sándor* Orosz Császár váialta magára.

A' 11-ik Septemberi Livornói közönléges levelek szerént, a' Porto Ferrajói kastélyt ostromló Frantzia feregék, az eleségrek nagy szükség miatt, az ostromlást félbe szakasztván, *Portu Longonébo* varták magokat vissza. — Azon két Fr. fregatoknak el vezítése, a' mellyeken sok eleség és munitió küldetett az ostromló feregéknek, okozta ezt a' nagy változást. Az egyik fregatot *la Succes* nevezetűt az Anglusok el rablották, a' másik pedig a' *la Bravoure* nevezetű, az ellenség hajói által üzetetvén, *Livornótól* egy órára az *Antignanói* tengeri közsziklakon fel akadván, se ide, se tova nem mehetett. Azon közsziklával által ellenben egynéhány batteriát készítettek a' Frantziák a' tenger partján, hogy ekképen akadályokra ne legyenek azon fregat ki üresítésében az Anglusok. — A' Porto Ferrajói kikötő helyben öt Anglus fregatok eveztek bé, a' mellyeken sok eleség, munitió, és 1100 főből álló legítő fegyveres nép küldetett oda.

Frantzia Respublika.

A' Rénus bal partyán fekvő négy új Fran-
tzia Ofztályoknak Préfektusaihoz egy Jegyzék
küldött a' Frantzia kormányozó Szék, a' végre
hogy azokra szorossan felellyenek. Ezen Jegyzés
tízkhelyei közt a' következők a' nevezeteseb-
bek: 1) Kinek hívják a' mostani Kolóniai, Moguntziai
Treviri, Spirai és Wormátziai Sufraganeusokat? —
2) Minémü gondolkozás módjával bírnak? 3) Azon
esetre, ha a' Rénus bal partyán lévő ofztályok-
ban közönséges hivatalokra alkalmaztatódnának,
minémü bizodalommal lehetne a' Kormányfőnek
erántok? 4) Az ezen ofztályokbéli Katolikusok-
nak és Protestansoknak száma mennyire megyen,
's mitsoda különbség vagyon közöttök? 5) Kik
legyenek ezen két vallásbéli papi személyek köz-
zül azok, a' kikhez a' népnek leg nagyobb bizo-
dalma vagyon? 6) Mellyek voltak ekkorig a'
leg nevezetesebb egyházi Corporatiok? 7) Ho-
vá lehetne a' klastromokat leg alkalmas bban
helyhezteni? 8) Az ezen 4 Ofztályokban lévő,
és még eddig el nem adott egyházi jószágokat
mennyire lehetne betsülni? 9) Miként gondolkoz-
nak az oda való Katolikus papok?

Azon pantallér, mellyel Gróf Kobenzel Lajos
Ő Excellentiáját Párisból lett el jövetelékor a'
Fő Conzul meg ajándékozta, 200 ezer liverre
betsültetik. Az abban lévő leg nevezetesebb gyé-
mánt kö 30000 livert könnyen meg ér. — Az Ex Di-
rectorok uralkodások alatt, a' Frantzia Királyi kor-
onában velt két gyémánt kövek, ugymint a' Pitt,
és Regent, az elsőbb Hollandiában, az utólsóbb
Berlinben, nagy summa pénzért zálogba vettet-
tek. Ezt a' két igen betűs követ is ki váltották
most a' Frantzia Conzulok.

A' Római Szent Szék, és Frantzia Respub-
lika közt szerzett Concordatára nézve, pompás
Te Deum Laudamus tartatott *Madridban*, és az
ott lévő Frantzia követ *Bonaparte Lucian*, azon

tárgyra nézve fényes bált adott. — *Folney* Senator, a ki a Frantzia Revolutióról, *Ruinen*, az az, *Onladványok*, izim alatt itt munkája által magát igen levezetelle tette, most az új Frantzia egyházi intézetek ellen ki adott irasa miatt, a' Fő Konzul oratziajából egészlen ki előtt. — Párisban a' vasárnapok, és a' több innapi napok is most épen olly szoroffan tartatnak meg, mint a' revolutió előtt. A' Fő Konzul Felisége és buszja minden nap el járnak a' szent misére, a' kiknek buzgó példájokat, már most, minden jó gondolkozássu affzony személyek követnek.

A' Frantzia Respublika fundáltatasának emlékezetes napja, Moguntziában, September 23 ik napján innepeltetett meg az oda való fő templomban. Polgár *Fiesse* General Secretarius igen sarkalatos érátiót mondott azon alkalmatossággal, a' mellyben minékutánna a' Respublika fundatiójáról, 's annuk viszontagságairól és győzedelméről emlékezetet tett volna, végtére azokati a' számtalan haznokot beszéltette elő, a' mellyeket Brnmairnak 18 ik (Novembernek 8-ik) napja szült, és a' mellyeket egyedül a' Frantzia Konzulatusnak, kiválíképen pedig *Bonaparte* böltséféének, vigyazóságának, munkallágának, és mértékletesféének lehet közönni.

A' Frantzia Respublikának öt ki pótoló napjaiban, a' mellyek a' Roberspiere kegyetlen uralkodása alatt *Sánsculottes*, az az, nadrág nélkül való napoknak nevezettek, de a' mellyek a' Fr. Respublikai constitutió szerént, a' Virtusnak, az éles értelemnek, a' szorgalmatosságnak, a' jó gondolkozásnak, és a' megjutalmaztatásnak voltak szenteltetvo, minden különös mesterséges mivek, és indultria productumai a' Louvrei palotában tétetődtek ki a' közönséges szemlélés végett, a' melly haznos intézet a' mesterségeknek tökellestetésére, és az Anglusokkal való vetélkedésre nézve hatos elköz leszen Frantzia Országban enuckulána. Ezen Louvrei palotában ki iaka-

tott mesterséges művek közt, olly igen vékony és fajn pamokfőhal is vagyon, a' mellyből 140 ezer réf nyom egy fontot; tovább olly tizt katon, a' mellyre olly fajnúl, 's olly szépen vagy-nak a' különbkülönbféle szinek reá nyomtatva, mintha ugyan himzették volna; olly vásznak és gyapothól készített matériák, a' mellyeket fejé-rités helyett, valamelly pára által egynéhány órak alatt hó feiérségüve lehet tenni s. a. t.

A' Cálaisi levelek szerént a' Londoni minis-terium ultimatumára nem igen kedvező választ adott a' Frantzia Kormányozó szék, mellynek míngyárt az a' következtése lön, hogy Admiral Nelson flottája több hadakozó hajókkal meg öreg-bitetvén, a' Boulognei kikötő hely eleibe külde-tett, a' melly előtt ő, 50 különbkülönbfele rangú hadakozó hajókkal fél hold forma kerületbe ál-lott ki, hihetöképen olly fel tétellel, hogy új-ob-ban meg támadja az abban lévő Frantzia flottá-lát. (Igy voltak az æquinocium idején tamad-ni szokott nagy tengeri ízelveztek előtt a' kör-nyülállások, de miképen voltak akkor, és an-nakutánna, ezekről ezután várjuk a' bővebb tu-dósítást.)

Nagy Britannia.

Már hat holnapja, (igy panaszkodik egy Londoni közöntleges levél), hogy a' Franczia Res-publikával való békefféges alkodások el kezdőd-tek, és mai napig sem tudja a' Publicum bizo-nyossan, hogy a' két Kormányozó szék tsak egy praeliminaris, avagy előjáró cikkelyben is meg egyezett volna egymással. Azt mondják, hogy a' mi ministeriumunk az Ultimatumot, az az, a' maga végfő meg határozását a' Fr. Fő Cenzulnak meg küldötte, és hogy választ is vett arra ő tőle, de a' melly tsak közönséges ki fejezésekben lett légyen bé foglalva. Azonközben közelgetnek az æqui-noctialis tengeri háborúk, és a' hollíú ejtzakak,

a' Frantziák minden lapos talpú hajóikat a' Boulognei kikötőhelybe gyűjtik öltve tengeri készületeiket tüzesen folytatják, és az alatt, hogy Londonban a' ki szállhatasnak, és ki nem szállhatasnak lehetőségéről disputálgatnak, egy setét éjjel, midőn nem is vélnék, 20000 Frantzia a' Boulogné mellett levő, és csak 7 óráig tartó canalisen által lopódván, Essexiába ki száll, a' nélkül, hogy a' mi flottáink észre vehetnék, vagy ellenek állhatnának.

A' Londoni oppositionalis újság levelek azt hirdenk a' Publ'cumban, hogy *Pitt* Ex-minister újokban bé-fog a' minifteriumba lépni, melly annyit jelent, hogy a' Frantziák ellen való háború meg kettőzött erővel fogna folytatódni. — A' mostani Anglus minifterek közt, a' Francia Republikával való alkudozásokban legkeményebben tartotta Lord *Hawkesbury* hadi dolgokra ügyelő minifter magát. — A' tengeri partok körül fekvő helységekhez újabb hirdetményt küldött a' Kormányfő; a' mellyben arra oktatódnak, hova kellyen nékiek magokat és vagyonaikat vonni azon esetre, ha az Angliába való ki szállásra alkalmatossága lenne az ellenségnek. — A' Doweri erősségben fekvő katona őrizet, a' múlt September közepén egynehány napokon abban gyakoroltatott a' Yorki herczeg jelenlétében, miként védelmezze azon erősséget a' ki szállani igyekező ellenség ellen.

A' Frantzia officialis újság levelek tagadták, hogy a' Boulognei kikötő hely előtt történt taktákban, a' Francia lapos talpú hajók, lánczokkal a' tenger pattyához lettek volna köttetve; ellenben az Admrral *Nelson* officialis jelentése után a' Londoni közönséges újság levelek még most is azt erőssítik, sőt egy nyomtatott kép is adatott ki Londonban, a' mellyen a' Fr. hajók úgy adatnak elő mint megannyi egymásba kapcsolt tengeri szirenek, ne hogy az ő mátkájok Admiral *Nelson* nékiek kezét nyújtván őket el ragadhas-

sa. — Minden Anglus katonák, a' kik az aratás idején, a' nyári dologra hazájokba bocsátattak, most parantsolatot kaptak a' magok regimentjeikhez való visszafra menetelre. — A' Kormány-
széknek minden mostani intézetjei azt mutatják, hogy a' Frantziáknak Angliába való ki szállásokat nem tartják lehetetlenségnek.

Mint hogy Admiral *Reynier* közel 100 hajból álló flottával, 's 12000 emberrel' evezett ki az el múlt Martziusban a' Bengáli és Ceyloni kikötő helyekből, napkeleti Indiából minden nap új híreket várnak. Mindenek úgy gondolkoznak, hogy a' nevezett Admirális, a' kormánya alatt lévő flottával a' Manilli szigetek ellen küldetett, a' hol a' Spanyol kereskedők igen sok kintset gyűjtöttek rakásra, de félvén az Anglus rabló hajóktól, nem mérészlették hajóikat onnan ki indítani.

Fox Urat újabbán réá beszéllettek arra a' barátjai, hogy a' jövő parlamentalis gyűlésekben ő is meg jelenyen, melly ha úgy lesz, elég materiája fog az újság íróknak lenni.

A' Madritti és Lizbonai Kir. udvaroknak öszvé lett békéllések után, General Gróf *Goloz* a' Portugalliai hadi szolgálatból mingyárt ki lepett. Ennek helyébe, a' mint a' Londoni közönséges levelek hirdetik, Frantzia emigrans General *Viomani* fog küldetni, 's ő fogja a' Portugalliai armadiát ennekutánna commandirozni, a' melly allig megyen most 20 ezer emberre. Ebből sokan olly következéft húznak ki, hogy a' Lizbonai és Madritti Kir. udvarok közt kötött békeesség hosszú ideig állandó nem lesz.

Egy 15 ik Septembéri Londoni közönséges levélben illyen jegyzéseket olvasunk Portugalliának jelenvaló körülállásairól: „Portugalliának az ő sorsa olly setét homálllyal van körül véve, a' mellyen a' leg élesebb szemü politicus sem láthat keresztül. Meg békellert ugyan a' Lizbonai udvar a' Madrittel, de a' békes-

ségnek tikkelyei mind ekkorig se tellyestettek bé. Ugy láttzik, hogy Portugallia a' Frantzia Respublikával is békességes lábón áll, mivel a' Frantzia truppok is vissza vonnyák magokat, de csak lassanként, 's azon közben mind több több néppel szaporittatnak. A' Madritti és Lizbónai Kir. udvarok közt kötött utolsó békességben az is meg volt határozva, hogy minden Portugalliai kikötő helyek bé záródjanak az Anglus hadak előtt; azonban még most is szabadon mennek oda bé, és onnan ki. Ez a' politicus mese valóféggel azok közzé tartozik, a' melyeknek meg fejtésekben hejába sáfasztja a' Publicum a' maga elméjét. A' Frantzia Respublikával való bekes-ség és háború is két mérő serpenyőben vagyon, a' melly holide, hol amoda nyom, és egyiknek a' lehetőféggére nézve annyi ok vagyon, mint a' másiknak s. a. t.

A' Jó Reményfég fokában (in Promontorio bonæ Spei) 8 parafzt iiltetetett halálra, 20 pedig botra azért, hogy semmi eleséget nem akartak azon sziget fő városába vinni. — Skótzsiában, a' múlt September 7-ik napján, több helyeken erős földindulás éreztetett, mellynek rengései olly kemények voltak, hogy azok miatt, sok épületek özve düllöttek. és sok emberek ki húliottak fekvő nyoszolyáikból. — Északi Amérikába sok hony-nyaiából ki költözött Helvetusok takarodnak.

Batava Respublika.

Azon kárnak vissza térítése végett, a' melly a' 15 ezer főből álló Frantzia seregnak Hollan-diából való ki marhározása által a' Frantzia Respublikának okozatik, két esztendő el forgása alatt, 10 millió livert fog a' Batava Köztársaság amannak fizetni. Az ez eránt el végződött alkuban, még a' következő két tárgy is meg határoztatott: 1) hogy a' hátra maradt Frantzia seregek egyenesen a' Batáviai fő Kormányzékttól

függjenek — 2) hogy azon seregek a' Zelandiai szigetekbe küldessenek őrizetre.

Ezen Respublika üres ticauciájának fel se gellése végett, azt végzette a' provisoria Kórmányszék, hogy a' jövő November hónap közepéig, minden vagyonos lakos 4 pro Centumot ajándékozzon a' maga esztendői jövedelméből a' Statuseok, a' melly hogyha jól öfzve gyűlhetne, nem kevés summa pénz lenne belő e.

Nagy nyughatatlanságba estek az Amsterdami kereskedők az eránt, hogy ha valamiképen a' múlt nyáron Batáviára ütöttek 's azt el foglalhaták a' Brittusok, azután több napkeleti Indiai örökségeiket is el vesztek, következésképen minden arany bányaiktól meg fognak fosztatni. — A' Batáviai Respublika ármádiája 25000 emberre szoritatik le, a' mellyhez két Német Regementek, úgymint a' Waldeck és Sax Gotha regementek, és a' 10 ezer főből álló Frantzia Corpus is járulni fog.

Helvétziai Respublika.

Ezen Köztársaság régi alkotmányának pártfogói, és az újabb rendelkezéseknek, vagy inkább a' régi Constitutio meg jobbitásának titkos és nyilván való ellenségei eleitől fogva abban foglalatoskodtak, hogy a' Kórmányszék tagjai közt támadt egyenetlenségnek és vitlongásnak magva mély gyökeret verhessen szivekben. De ámbár mind vélekedésekre, mind feltételekre nézve különbözzenek is azok egymástól: mindazáltal hazájoknak eddig való viszontagságait jobban meg fontolván, most már, annál szorosabban öfzvetatolták magokat, 's annál szorgalmasabban foglalatoskodnak a' köz Jónak eszközlésében.

A' Helvétziai Diétának 21-ik Septemberi ülésében, az új Constitutiónak ki készítésére ki nevezett Commisziónak előnöje, polgár Zimmermann, a' ki, a' mint az előbbeni történetekből jól

tudjuk, az új alkotmánynak nagy baráttya, a' Com-
missió által ki készítetett új Constitutiónak planu-
mát a' Gyűlés eleibe terjesztette, 's abból min-
denik tagnak egy egy nyomtatványt adott, a'
melly planum a' voksoknak töbfsége mellett, né-
melly mellesleg modificatiókkal helybe is hagyat-
tott. A' mit írják, ennek a' planumnak fő tze-
lye a' Cantonok szoros öfzve forrasztásába ha-
tározódik meg; p, o. e' szerént minden Helvé-
tziai Cantonoknak jószágaik a' Status jószágaivá
tétetődnek, a' következő Tanátsból javasolta-
tandó törvények, nem a' Kantonokbeli Köimány-
székeknek, hanem a' Közösleges Gyűlésnek fog-
nak az el fogadás, vagy el nem fogadás végett
adatni; és nemcsak az úgy nevezett regaliák, hanem
a' bizonyos, és bizonytalan jövedelmek is a' Sta-
tus kasszájához tartoznak ennekutánna.

A' Helvéctiai Respublikához küldetett Fran-
tzia minifter, polgár *Verninac* arra serkengeti a'
közönleges gyűlésnek tagjait, hogy az eleikbe
terjesztetett tárgyakat minél' elébb végre hajtani
igyekezzenek. — Az ott lévő Spanyol követ nem
régiben gazdag vendégséget ütött, a' melyre nem
csak a' tüzes republikánusok, hanem az ellenke-
ző rész közzül is sokan meg hivattattak. Tehát ez
a' követ is abban láttatik foglalatoskodni, hogy
az egymással ellenkezőknek iziveket valamiúton
módon öfzve gyalulhassa. Az apróbb Kantonok-
ban minap támadt zenebonak egészlen le tsende-
sítettek.

A' Bernai Kantonbéli Gyűlésnek tagjai, a'
kik az esküvés formájára nézve több hivatalbéli
társaiktól el váltak, azon izempillantatot, a'
mellyben közzülök egyik hivataliyától búttút
vett, magok háznokra fordítani, és ismét gyűl-
lést tartani igyekeztek; hanem a' belső dolgok-
ra ügyelő minifter tilalmazó parantsolatot kül-
dött hozzájuk.

A' Helvéctiai közönleges Gyűlésnek tagjai

háromféle vélekedésben és fel tétellel vagynak; egyik rész azon iparkodik, hogy az egész Respublika egy tettet formállyon; a' másik, hogy a' Cantonoknak egyesítése mérsekeltessen; a' harmadik semmi szerentsével nem biztattya magát, ha hazájoknak régi alkotmánya újobban fel nem állítatik.

Elegyes Dolgek.

A' Nassau-Siegeni herczeg, a' ki 20 esztendővel ennekelőtte az úszóSpanyol battériát Gibraltár ellen commanlizotta, és ugyan akkor úzás által mentette a' maga életét a' veszedelemtől, most Párison karefztül ismét Madrittba utazik. Számos esztendőig Orosz hadi szolgálatban volt, és ő commanlizott azon tengeri tsatában is, a' melly az Orosz és Svéciai flották közt néhai III. *Gustav* Király vezérlése alatt *Schvenksund* mellett történt, holott nem igen kedvezett néki a' hadi szerente. — A' Frantzia Respublika és Bavariai Val. Fejedelem közt kötött békeességben, nagy eszköz volt a' Pétersburgi Császári udvar, a' melly most már abban foglalatoskodik, hogy a' Würtembergi herczeg és Bádeni Marchio szenvedett káranak ki pótolása is regulaztassék. — A' Bádeni örökös herczeg *I. Sándor* Császár ipája a' Moskaui koronázás után Stokholmába fog utazni, 's egész familiájával ott tölti el a' jövő telet. —

A' Prussziai első S'atus minifternek *Gróf Haugwitznek* meg tisztelesére, egy nagy medalliat készitettek *Abramson* híres Berlini medallior által az ő barátjai, mellynek egyik oldalán a' *Gróf* képe, a' másikon egy cubus szemléltetik, 's ezen pedig egy karika illy, felül irással: *Meg határozás, Allhatatofság.* — A' 20 ik Augustusi Madritti közösleges levelek azt hirdetik, hogy azon két Spanyol három emeletű hajóra, a' mellyek *Julius*

12-ik napját követett éjjel az Algezirási kikötő hely előtt minden rajtok lévővel, a' tenger mélységestorkába süllyedtek együtt oly veszedelmes gyújtó golyóbisokkal lövöldöztek az Anglusok a' minémüeket Európa még eddig nem látott, és hogy ezek az új talalmányú tüzes golyóbisok okozták azoknak veszedelmeket. — Frantzia General *Rochambeau*, a' Genuába lévő Frantzia seregeknek commandirozója, a' múlt September 10-ik napján oly parantsolatot vett a' fő Conzultól, hogy mindegy halasztás nélkül mennyen vizsgálja Párisba, 's a' mint hallatik, ő fogja az Angliába ki szállni ipyekező Fr. trappokat vezérleni. — A' Pruffziai Monarchiában lakó Catholicus ifjak tanítások végett, a' Königsbergi és Frankfurti fő Iskolákba Catholicus Theologusok fognak bétvetni. —

A' Fényes Portának Frantziák érint tett mostani intézelejeiből oly következtést húznak ki némellyek, hogy az a' Frantzia Respublikával való meg békelléshez igen közel legyen — Azok a' Frantziák, a' kik ekkorig a' tenger mellyékén lévő kastélyokban fogva tartattak, posta hajókon küldetnek hazájokba. — A' Frantzia első Conzul életének históriája, nem régiben Párisban nyomtatásba ki adatván, oly nagy kelete volt, hogy két nap múlva egyetlen egy nyomtatványt sem lehetett abból kapni; a' Párisi Publicum kívánságára, másodszor is ki fog nyomtatódni. — Nem régiben egy moskos irás jött ki *Fekete könyv* nevezet alatt Berliában, a' mellyben a' Pruffziai Kir. ministerek igen rút színekkel vagynak le feltve. Ki tudóván annak a' szerzője, három éltendeig tartó fogságra küldetett Spandauba, *Frölich* könyvnyomató pedig, a' kinek műhelyében ez a' moskos irás nyomtatott, 1500 tallér bírságra, 's éltendeig tartó Spandau fogságra büntetődött,